

Teknik-och serviceförvaltningen

Louise Boiesen

0171-625433

louise.boiesen@enkoping.se

Miljö-och årsrapportering 2025 – Sammanfattning av resultat till teknisk nämnd

Verksamheter som bedriver tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet behöver lämna in en miljörapport senast 31 mars för föregående år. För Enköpings del innebär det att VA-verksamhetens större anläggningar omfattas av detta krav. De tillståndspliktiga anläggningarna är Enköpings avloppsreningsverk, Örsundsbro avloppsreningsverk, Nynäs slamdammar, Lundby slamdammar och Göksbo slamdammar. Övriga nedan redovisade anläggningar är endast anmälningspliktiga och lämnar årligen en årsrapport. Informationen i årsrapporten är liknande men mindre omfattande och lämnas endast till tillsynsmyndigheten. Miljörapporterna rapporteras även in centralt till Naturvårdsverket via Svenska miljörapporteringsportalen.

Miljö- och årsrapporterna ska redovisa uppföljning av de villkor som finns för verksamheten i tillstånd och beslut. De ska också följa upp de övriga krav som finns på verksamheten, exempelvis Naturvårdsverkets föreskrift om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten (NFS 2016:6).

Miljö- och årsrapporterna följs upp vid tillsynen.

Nedan redovisas endast uppföljning av reningsresultat, men i rapporterna redovisas även exempelvis flöden, bräddningar, kemikalieförbrukning, slamproduktion, gasproduktion och energiförbrukning.

Sammanfattning för verksamhetsåret 2025

De avvikelser som fanns för verksamhetsåret gällde Örsundsbro och Fjärdhundra avloppsreningsverk. För Örsundsbro avloppsreningsverk överskreds riktvärdet för fosfor under kvartal 2 och 3 samt tillåten årsmängd. För Fjärdhundra överskreds villkoret för årsmedelvärdet.

Enköpings avloppsreningsverk

Villkorsuppföljning BOD

Kvartalsmedelvärdet med ett riktvärde på 10 (mg/l) som utsläppskrav för BOD7 uppfylldes 2025. BOD är ett mått på hur mycket biologiskt nedbrytbart material det finns i avloppsvattnet.

Tabell 1 BOD-halter i mg/l (Från 2023 inkluderas bräddad mängd)

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Årsmedelvärde
2025	3,8	6,2	3,1	1,8	3,6
2024	7,0	3,4	3,2	5,7	5,1
2023	5,1	5,9	3,2	3,4	4,3
2022	3,3	2,9	2,4	2,5	2,8
2021	3,5	6,0	2,8	2,7	7,0

Villkorsuppföljning fosfor

Kvartalsmedelvärdet (0,25 mg/l som riktvärde) samt årsmedelvärdet (0,3 mg/l som gränsvärde) uppfylldes under samtliga kvartal 2025.

Tabell 2 Fosforhalter i mg/l (inkluderar bräddad mängd)

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Årsmedelvärde
2025	0,11	0,20	0,13	0,06	0,12
2024	0,14	0,10	0,16	0,15	0,13
2023	0,14	0,17	0,12	0,11	0,13
2022	0,13	0,17	0,22	0,11	0,2
2021	0,07	0,6	0,19	0,16	0,25

Riktvärdet för den totala mängden fosfor som får släppas ut uppfylldes. 1 ton är den högsta tillåtna utsläppsmängden av totalfosfor. Utsläppet för 2025 var 0,38 ton.

Uppfyllande av Naturvårdsverkets föreskrifter

Avloppsreningsverket uppfyller alla krav i Naturvårdsverkets föreskrift om rening och kontroll av utsläpp av avloppsvatten (NFS 2016:6). Föreskriften innehåller minimikrav som avloppsreningsverk ska uppfylla och gäller parallellt med miljötillståndet för avloppsreningsverket.

För kvävereduktion gäller att minsta procentuella reduktion av totalkväve ska vara 70 %. För 2025 uppnåddes 75 % för Enköpings avloppsreningsverk.

Örsundsbro avloppsreningsverk

Villkorsuppföljning BOD

Kvartalsmedelvärde med ett riktvärde på 10 (mg/l) som utsläppskrav för BOD7 uppfylldes 2025.

Tabell 3 BOD-halter i mg/l

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Årsmedelvärde
2025	2,4	3,7	3,3	1,5	2,5
2024	2,1	2,3	3,6	2,7	2,5
2023	3,8	2,0	3,9	2,6	3,2
2022	7,4	5,3	4,7	4,3	5,5
2021	5,0	7,0	7,1	5,4	6,1

Villkorsuppföljning fosfor

Riktvärdet för fosfor (0,3 mg/l) överskreds för kvartal 2 och 3, samt för årsmängden. Orsakerna är troligen både dålig reningsfunktion i avloppsreningsverket och problem med att poleringsdammarna släpper fosfor främst under sommarperioden. Utredning har påbörjats under året gällande behov av åtgärder för avloppsreningsverket. Föreslagna åtgärder är väldigt omfattande och kommer kräva ytterligare bearbetning innan det är möjligt att ta beslut om vilka investeringar som ska göras.

Då mycket av problemen är kopplade till poleringsdammarnas dåliga funktion kommer insatser att göras för dessa under 2026 och framåt.

Tabell 4 Fosforhalter i mg/l

	Kvartal 1	Kvartal 2	Kvartal 3	Kvartal 4	Årsmedelvärde
2025	0,10	0,54	1,04	0,15	0,38
2024	0,16	0,21	0,50	0,14	0,2
2023	0,1	0,1	0,5	0,2	0,2
2022	0,5	1,0	0,8	1,0	0,8
2021	0,2	0,7	1,0	0,7	0,7

Riktvärdet för maximal utsläppsmängd utgår från aktuell belastning till avloppsreningsverket. Utifrån aktuell belastning beräknades riktvärdet till 0,085 ton/år som

högsta acceptabla mängd totalfosfor som får släppas ut. Den faktiska belastningen beräknades till 0,088 ton/år vilket överskrider villkoret.

Fjärdhundras avloppsreningsverk

Villkorsuppföljning BOD

Årsmedelvärdet för BOD (15 mg/l) uppfylldes. Medelvärdet var 10,0 mg/l.

Årsmedelvärde (mg/l)	
2025	10,0
2024	9,2
2023	8,0
2022	9,1
2021	5,6

Villkorsuppföljning fosfor

Årsmedelvärdet för fosfor (0,5 mg/l) överskreds under året. Medelvärdet var 0,58 mg/l.

Orsaken till överskridandet är troligen att biosteget påverkas kraftigt vid höga flöden med sämre reningseffekt som följd. Under främst januari och december var flödena mycket höga vilket påverkade kvartalsmedelvärdena under kvartal 1 och 4. I övrigt var det ett relativt torrt år men kvartal 1 och 4 påverkar totalen så pass mycket att årsmedelvärdet överskreds. Saneringsplan för Fjärdhundra är under framtagande och ska långsiktigt bidra till att lösa problemen med tillskottsvatten.

Årsmedelvärde (mg/l)	
2025	0,58
2024	0,44
2023	0,3
2022	0,2
2021	0,3

Grillbys avloppsreningsverk

Villkorsuppföljning BOD

Årsmedelvärdet för BOD (15 mg/l) uppfylldes. Medelvärdet var 6,6 mg/l.

Årsmedelvärde (mg/l)	
----------------------	--

2025	6,6
2024	8,3
2023	6
2022	5,1
2021	11

Villkorsuppföljning fosfor

Årsmedelvärdet för fosfor (0,5 mg/l) uppfylldes. Medelvärdet var 0,16 mg/l.

Årsmedelvärde (mg/l)	
2025	0,16
2024	0,23
2023	0,2
2022	0,2
2021	0,4

Ådalen minireningsverk

Reningsvillkoren uppfylldes.

Minireningsverket har fortsatt problem med bräddningar. Arbete pågår med att hitta och åtgärda källorna till de stora volymerna tillskottsvatten som är orsaken till bräddningarna.

Nynäs slamdammar

Uppfyller villkor gällande lagringsmängder. 22 000 ton lagrades under 2025 mot tillståndsgiven mängd 30 000 ton.

Villkor enligt SFS 1998:944 uppfylldes. Villkor enligt SNFS 1994:2 uppfylldes med viss avvikelse då ammoniumkvävebelastningen är för hög räknat på överpumpningsvattnet. Räknat på bevattningsvattnet, vilket är mer representativt, uppfylls villkoret.

Lundby slamdammar

Uppfyller villkor gällande lagringsmängder. 5 800 ton lagrades under 2025 mot tillståndsgiven mängd 14 000 ton.

Villkor enligt SFS 1998:944 och SNFS 1994:2 uppfylldes.

Göksbo slamdammar

Under 2025 har endast regnvatten tillförts dammarna och tidigare lagrade volymer, med undantag av botten sedimentet, har spridits tidigare år. Tillståndsgiven lagringsmängd 14 000 ton är därmed uppfyllt.

Inget slamvatten spreds från Göksbo slamdammar under 2025.

Djurby slamdammar

Under 2025 har endast regnvatten tillförts dammarna och tidigare lagrade volymer, med undantag av bottensedimentet, har spridits tidigare år. Tillståndsgiven lagringsmängd 6 000 ton är därmed uppfyllt.

Inget slamvatten spreds från Djurby slamdammar under 2025.

Viggeby slamdammar

Uppfyller villkor gällande lagringsmängder. 4 900 ton lagrades under 2025 mot tillståndsgiven mängd 10 000 ton.

Villkor enligt SFS 1998:944 och SNFS 1994:2 uppfylldes.